
KEN

2023-2027

RAPORT

JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Szkoła doktorska

Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku

Nazwa i siedziba szkoły doktorskiej

Szkoła doktorska

Okres ewaluacji

1.10.2019–18.12.2024

Nazwa podmiotu prowadzącego szkołę dokorską

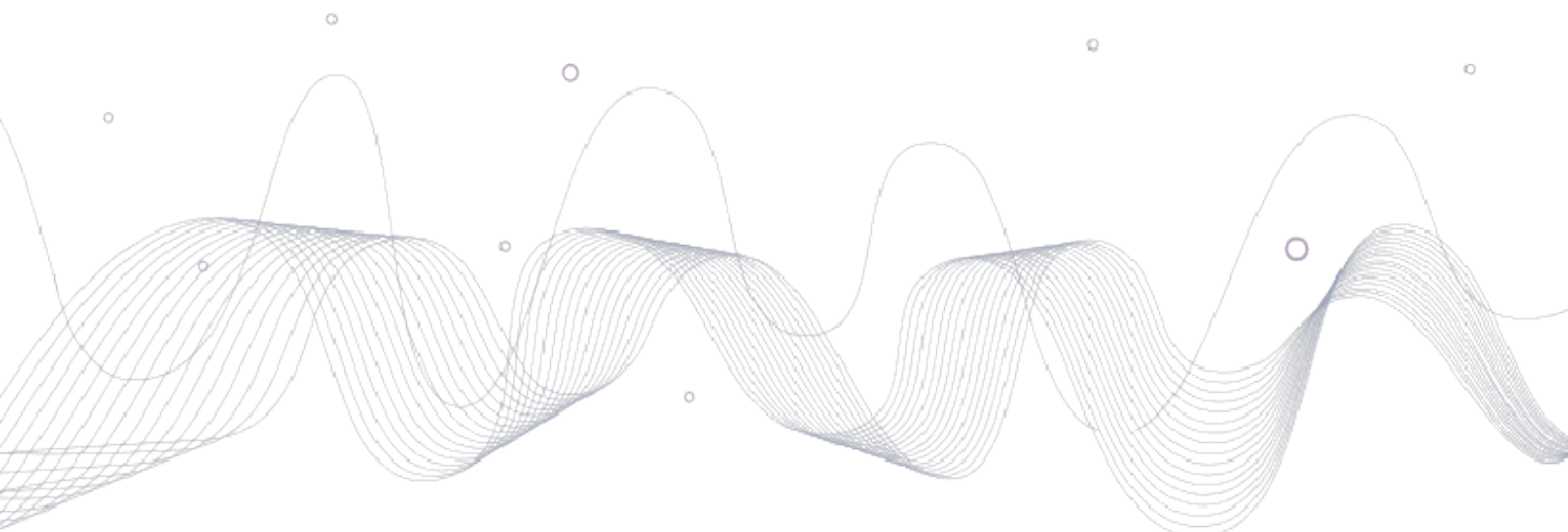
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku

Podmioty współprowadzące szkołę dokorską (gdy jest prowadzona wspólnie)

-

Data sporządzenia raportu

13.03.2025

Skład zespołu oceniającego:

Przewodniczący:

Bartosz Frączek

Sekretarz:

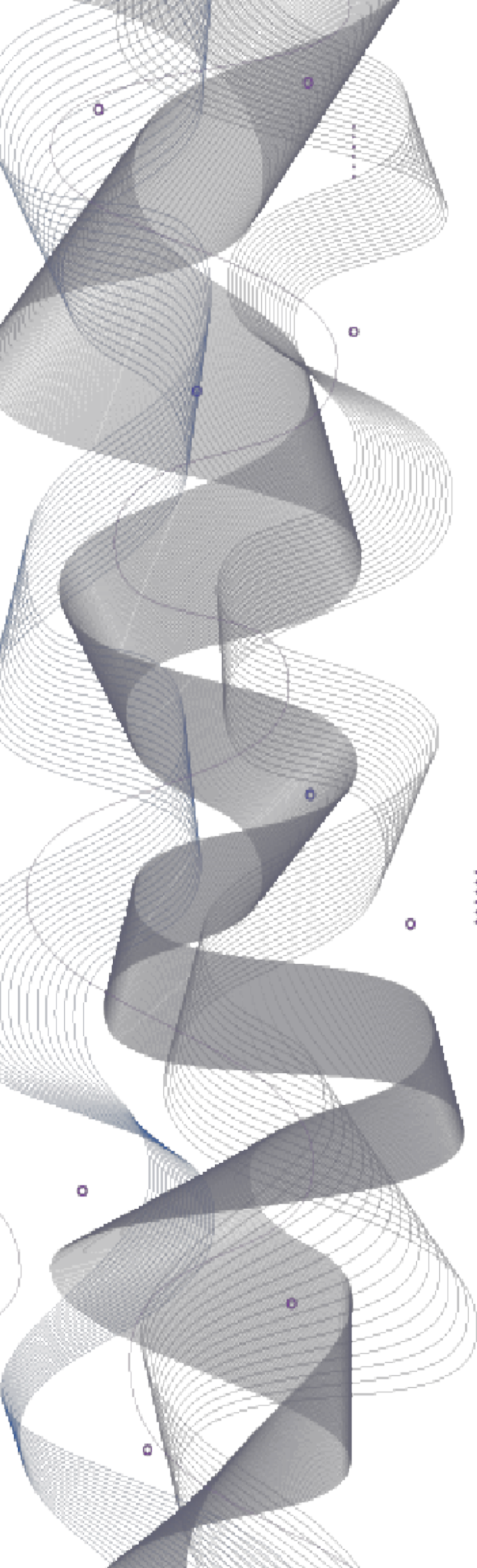
Jakub Jakubowski

Członkowie:

Maciej Zdanowicz

Michał Klimczyk

Frantisek Kowolowski

SPIS TREŚCI

I. Ogólne informacje o szkole doktorskiej	5
II. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	6
III. Współpraca podmiotu z samorządem doktorantów	7
IV. Informacje dotyczące szkoły doktorskiej, do których odnoszą się kryteria ustawowe	9
V. Opinia końcowa i rekomendacje	30
VI. Ocena i uzasadnienie	32

I. OGÓLNE INFORMACJE O SZKOLE DOKTORSKIEJ

Nazwa szkoły	Szkoła doktorska
Data utworzenia	2019
Data rozpoczęcia kształcenia w szkole doktorskiej	1.10.2019
Podmiot współpracujący przy prowadzeniu kształcenia (nie chodzi o podmioty współtworzące szkołę doktorską)	-
Dziedzina/dziedziny nauki lub sztuki, w której prowadzone jest kształcenie	Dziedzina sztuki (od: 01-01-2018)
Dyscyplina/dyscypliny naukowe lub artystyczne, w których prowadzone jest kształcenie	sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (od: 01-01-2018)
Nazwa/zakres programu kształcenia	Program A Program B Program C Program D Program E Program F
Liczba osób prowadzących zajęcia	31
Liczba doktorantów odbywających kształcenie w szkole doktorskiej (według stanu na dzień 13.03.2025)	30
Liczba promotorów sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 13.03.2025)	24
Liczba promotorów pomocniczych sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 13.03.2025)	6

II. INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja Szkoły Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, przeprowadzona przez Zespół Oceniający KEN, przebiegła zgodnie z ustalonym harmonogramem, w warunkach sprzyjających rzetelnej ocenie i wymianie merytorycznej informacji. Cały proces wizytacyjny cechował się wysokim poziomem organizacyjnym oraz profesjonalizmem ze strony wszystkich zaangażowanych uczestników.

Komunikacja i współpraca pomiędzy członkami Zespołu Oceniającego a reprezentantami Szkoły Doktorskiej oraz Podmiotu prowadzącego odbywała się w sposób otwarty i konstruktywny. Atmosfera sprzyjała swobodnej wymianie opinii, co znacząco wpłynęło na efektywność procesu oceniania. Merytoryczny charakter dyskusji oraz pełne zaangażowanie wszystkich stron pozwoliły na kompleksowe i szczegółowe omówienie kluczowych aspektów funkcjonowania Szkoły.

Przedstawione dokumenty oraz informacje były dostępne na każdym etapie wizytacji, co umożliwiło wnikliwą analizę realizowanych procesów dydaktycznych i organizacyjnych. Szczególną uwagę zwrócono na zgodność programu kształcenia z wymaganiami poziomu 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, a także na sposób realizacji indywidualnych planów badawczych i efektywność procesu oceny śródkresowej.

Również kwestie dotyczące kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz jakości opieki naukowej zostały ocenione bardzo pozytywnie. Wysoki poziom kompetencji pracowników Szkoły, ich zaangażowanie w proces kształcenia oraz skuteczne wsparcie doktorantów stanowiły ważny element potwierdzający właściwy poziom realizacji celów edukacyjnych.

Podczas wizytacji podkreślono także znaczący poziom umiędzynarodowienia Szkoły Doktorskiej oraz jej skuteczność w kształceniu doktorantów, czego dowodem są zarówno realizowane projekty badawcze, jak i sukcesy naukowe i artystyczne doktorantów. Zapewnienie wysokiej jakości procesu rekrutacji oraz staranne monitorowanie postępów doktorantów stanowią elementy systemu zapewniania jakości, które zostały potwierdzone jako funkcjonujące w sposób prawidłowy i efektywny.

Całość działań administracyjnych i organizacyjnych wspierających funkcjonowanie Szkoły Doktorskiej była prowadzona w sposób systematyczny, transparentny oraz zgodny z obowiązującymi przepisami i standardami. Pracownicy administracji wykazali się kompetencjami i dużym zaangażowaniem, co również miało wpływ na sprawny przebieg wizytacji.

Podsumowując, przebieg wizytacji Szkoły Doktorskiej ASP w Gdańsku potwierdził bardzo wysoki standard realizowanego kształcenia oraz doskonałą organizację pracy jednostki. Zarówno strona merytoryczna, jak i organizacyjna funkcjonują w sposób efektywny i odpowiadający wymogom nowoczesnej szkoły doktorskiej. Wizytacja nie wykazała żadnych zastrzeżeń, co świadczy o pełnej gotowości Szkoły do realizacji swoich zadań zgodnie z najlepszymi praktykami i standardami krajowymi oraz międzynarodowymi.

III. WSPÓŁPRACA PODMIOTU Z SAMORZĄDEM DOKTORANTÓW

Uczelnia zapewnia warunki funkcjonowania Samorządu Doktorantów, które są adekwatne do jego oczekiwań i potrzeb. Rola Samorządu Doktorantów w strukturze uczelni nie ogranicza się wyłącznie do funkcji reprezentacyjnej – doktoranci aktywnie uczestniczą w wielu procesach decyzyjnych oraz są regularnie zapraszani do współtworzenia i opiniowania rozwiązań istotnych z punktu widzenia środowiska akademickiego. Uczelnia, poprzez konkretne działania organizacyjne i legislacyjne, tworzy przestrzeń do realnego wpływu doktorantów na funkcjonowanie instytucji oraz podejmowane przez nią decyzje strategiczne i operacyjne.

Za przykład świadomego i konstruktywnego podejścia władz uczelni do współpracy z Samorządem Doktorantów można uznać uwzględnienie postulatów tej grupy w procesie nowelizacji Regulaminu Samorządu Doktorantów. Propozycje zgłaszane przez przedstawicieli środowiska doktoranckiego, dotyczące m.in. procedury przedłużania okresu kształcenia oraz zawieszania realizacji obowiązków wynikających z kształcenia w szkole doktorskiej, zostały rozpatrzone i w znacznej mierze wdrożone. Uczelnia wykazała się otwartością na propozycje zmian, których celem była większa elastyczność i dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych sytuacji życiowych, zawodowych i zdrowotnych doktorantów.

W ramach dalszego wspierania aktywności środowiska doktoranckiego, Uczelnia rozpoczęła również audyt mający na celu zwiększenie dostępności przestrzeni dedykowanych działalności artystycznej doktorantów oraz zapewnienie miejsc do przechowywania materiałów niezbędnych do realizacji projektów artystycznych i badawczych. Audyt ten stanowi odpowiedź na wielokrotnie zgłaszane postulaty Samorządu Doktorantów, zwłaszcza z kierunków artystycznych, którzy zmagali się z brakiem odpowiedniej infrastruktury wspierającej ich twórczość. W wyniku przeprowadzonych konsultacji podjęto kroki w kierunku identyfikacji dostępnych pomieszczeń, które mogłyby zostać zaadaptowane do potrzeb tej grupy studentów.

Uczelnia przedstawiła również obszerną dokumentację potwierdzającą realizację ustawowych kompetencji Samorządu Doktorantów. Wśród nich znajdują się:

Uzgodnienie treści regulaminu szkoły doktorskiej – Samorząd Doktorantów był aktywnie zaangażowany w proces tworzenia i weryfikacji zapisów regulaminu szkoły doktorskiej, co pozwoliło na uwzględnienie perspektywy doktorantów w zakresie organizacji kształcenia, obowiązków promotorów i doktorantów, a także oceny postępów w realizacji projektu badawczego.

Opiniowanie zasad oceny śródkresowej – Samorząd miał możliwość przedstawienia swojego stanowiska względem projektowanych zasad oceny śródkresowej. Dzięki tej partycypacji uwzględniono postulaty mające na celu zwiększenie przejrzystości kryteriów oceny oraz czytelności komunikacji na linii doktorant–komisja oceniająca.

Opiniowanie programu kształcenia – przedstawiciele doktorantów zostali włączeni do procesu opiniowania programu kształcenia, co umożliwiło identyfikację ewentualnych luk w ofercie dydaktycznej oraz lepsze dopasowanie treści programowych do potrzeb badawczych i zawodowych doktorantów.

Uzgodnienie osób pełniących funkcje kierownicze – Samorząd został zaangażowany w proces wyłaniania osób pełniących funkcje dyrektora szkoły doktorskiej oraz prorektora właściwego ds. nauki, czyli osób odpowiadających m.in. za sprawy doktorantów. Taka praktyka pozwala na

budowanie dialogu oraz zaufania między władzami uczelni a społecznością doktorancką. Przedstawiciele doktorantów zasiadają w organach kolegialnych uczelni – nie tylko tych, których udział przewiduje ustawa (jak rada szkoły doktorskiej czy senat), ale również w licznych komisjach roboczych, zespołach ds. strategii, jakości kształcenia oraz innych gremiach, w których omawiane są kwestie istotne dla funkcjonowania uczelni jako całości. Ich głos jest traktowany jako równoprawny i stanowi istotny wkład w decyzje podejmowane na poziomie instytucjonalnym.

Uczelnia zapewnia również środki finansowe przeznaczone na działalność środowiska doktoranckiego. Niemniej jednak warto zaznaczyć, że sposób ich podziału nie jest bezpośrednio określany przez Samorząd Doktorantów. Obecny mechanizm zakłada rozdzielenie dostępnych funduszy na dwie podstawowe pule:

Pula kulturalna, którą dysponuje Dyrektor Szkoły Doktorskiej – przeznaczona na inicjatywy artystyczne, integracyjne, popularyzatorskie oraz wspierające rozwój kompetencji miękkich i twórczych doktorantów.

Pula samorządowa, pozostająca w gestii Prorektora ds. Nauki – dedykowana działaniom organizacyjnym Samorządu Doktorantów, w tym wsparciu wydarzeń naukowych, konferencji, szkoleń oraz bieżącej działalności reprezentacyjnej.

Zarówno pojedynczy doktoranci, jak i organy Samorządu mogą wnioskować o środki z wyżej wymienionych pul, jednak decyzje o przyznaniu dofinansowania podejmowane są przez odpowiednie jednostki administracyjne uczelni. Z perspektywy przedstawicieli doktorantów dostępność środków oceniana jest jako wystarczająca i umożliwiająca realizację podstawowych celów statutowych samorządu. Niemniej jednak, dla zwiększenia transparentności oraz sprawczości samorządu zaleca się wdrożenie rozwiązań, które umożliwiłyby bezpośrednio decydowanie o podziale części środków przez Samorząd Doktorantów, z jednoczesnym zachowaniem zasad kontroli i rozliczalności finansowej.

Zalecenia do dalszej poprawy funkcjonowania systemu wsparcia doktorantów:

Zaleca się wdrożenie formalnej procedury podziału środków przeznaczonych przez Uczelnię na sprawy doktorantów przez Samorząd Doktorantów. Wdrożenie takiego rozwiązania zwiększyłoby samodzielność doktorantów oraz wzmacniało postawy obywatelskie i organizacyjne wśród członków społeczności akademickiej.

Warto rozważyć wprowadzenie systematycznych konsultacji budżetowych z przedstawicielami Samorządu Doktorantów w zakresie planowania wydatków oraz identyfikacji priorytetowych potrzeb środowiska.

Rekomenduje się dalszy rozwój infrastruktury wspierającej działalność naukową, artystyczną i społeczną doktorantów, w tym adaptację przestrzeni uczelnianych do celów projektowych, magazynowych i integracyjnych.

Zachęca się do kontynuowania i poszerzania udziału doktorantów w ciałach decyzyjnych uczelni, co sprzyja ich rozwojowi kompetencji liderских i lepszemu zrozumieniu mechanizmów zarządzania instytucją akademicką.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKOŁY DOKTORSKIEJ, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ KRYTERIA USTAWOWE

- Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz ich realizacja:**

Opis programu kształcenia w Szkole Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku z uwzględnieniem zgodności z Polską Ramą Kwalifikacji (poziom 8)

Program kształcenia realizowany w Szkole Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku został zaprojektowany i wdrożony w sposób w pełni odpowiadający wymaganiom określonym dla poziomu 8. Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Zgodnie z charakterystyką tego poziomu, program koncentruje się na rozwijaniu samodzielności twórczej, zdolności do prowadzenia oryginalnych, często interdyscyplinarnych badań artystycznych oraz na kształtowaniu kompetencji w zakresie inicjowania, wdrażania i upowszechniania innowacyjnych rozwiązań w obszarze sztuki. Odnosi się on do dyscypliny naukowej „sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki”, obejmując działania twórcze, projektowe, analityczne oraz dydaktyczne, które mają na celu wspieranie rozwoju doktoranta jako niezależnego artysty-badacza.

Łączna liczba 690 godzin dydaktycznych, rozłożona równomiernie na trzy lata kształcenia (sześć semestrów), została przemyślanie podzielona na pięć komplementarnych modułów: podstawowy, kierunkowy, specjalistyczny, fakultatywny oraz praktykę zawodową. Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby godzin kontaktowych w stosunku do tradycyjnych form kształcenia, program uzyskuje pełną skuteczność dzięki integracji z intensywnie realizowanymi Indywidualnymi Planami Badawczymi (IPB), stanowiącymi kluczowy element personalizacji i efektywności procesu kształcenia doktorantów.

Każdy z modułów posiada jasno określone efekty uczenia się – zdefiniowane zgodnie z wymaganiami PRK – oraz przypisane do nich metody weryfikacji, zgodnie z Kryterium 2. oceny jakości kształcenia. Takie podejście zapewnia przejrzystość, mierzalność i spójność procesu dydaktycznego, a także pozwala na realne dostosowanie treści kształcenia do zmieniających się potrzeb naukowo-artystycznych uczestników szkoły doktorskiej.

Struktura programu kształcenia

Moduł podstawowy (103 godziny) obejmuje zagadnienia filozofii sztuki, etyki zawodowej, prawa autorskiego, komunikacji oraz autoprezentacji. Kładzie nacisk na świadomość aksjologiczną i prawną funkcjonowania artysty-badacza, a także na kompetencje niezbędne do budowania dialogu z publicznością, kuratorami, instytucjami kultury i środowiskami akademickimi.

Moduł kierunkowy (128 godzin) zawiera zaawansowane treści z historii sztuki, współczesnych praktyk artystycznych, metodologii badań artystycznych i estetycznych. Moduł ten ma na celu wykształcenie u doktorantów krytycznego podejścia do teorii i praktyki twórczej oraz umiejętności prowadzenia badań opartych na praktyce.

Moduł specjalistyczny (139 godzin) jest ściśle powiązany z realizacją IPB i stanowi istotne wsparcie merytoryczne dla indywidualnych projektów badawczo-artystycznych. Obejmuje warsztaty twórcze, konsultacje eksperckie oraz pracę w ramach seminariów prowadzonych przez promotorów lub zaproszonych specjalistów.

Moduł fakultatywny umożliwia indywidualny wybór zajęć dostosowanych do specyfiki badań doktoranta.

Moduł praktyki zawodowej polega na nabywaniu doświadczeń dydaktycznych, organizacyjnych lub kuratorskich. Doktoranci mogą prowadzić zajęcia ze studentami I i II stopnia, uczestniczyć w organizacji wydarzeń artystycznych, a także współpracować z instytucjami kultury.

Znaczenie i funkcjonowanie Indywidualnych Planów Badawczych

IPB są integralnym elementem ścieżki rozwoju każdego doktoranta i stanowią dokument, który

wyznacza kierunek i tempo jego postępów naukowych i artystycznych. Są one szczegółowo analizowane na etapie rekrutacji, a ich merytoryczna zawartość ma decydujące znaczenie dla przyjęcia kandydata do szkoły doktorskiej. W dalszym toku kształcenia IPB są poddawane systematycznym przeglądom i ocenom, w tym śródkresowej ewaluacji przeprowadzanej przez komisję powołaną przez Radę Szkoły Doktorskiej. Realizacja IPB jest monitorowana zarówno przez promotora, jak i władze szkoły, co zapewnia zgodność między założeniami programowymi a indywidualnym rozwojem doktoranta.

Taki model kształcenia zapewnia wysoką elastyczność, a zarazem kontrolę jakości i celowości działań badawczych. Odpowiada on na kluczowe wymagania PRK, w tym dotyczące samodzielności, oryginalności i odpowiedzialności w prowadzeniu badań twórczych.

Kompetencje dydaktyczne i kurs pedagogiczny

Zgodnie z założeniami programu, doktoranci przygotowani są nie tylko do realizacji działań twórczych i badawczych, ale również do pełnienia ról edukacyjnych i kierowniczych w środowisku akademickim oraz w instytucjach kultury. Służy temu kurs pedagogiczny (60 godzin), realizowany we współpracy z Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego oraz Centrum Doskonalenia Dydaktycznego ASP w Gdańsku. Kurs ten został zaprojektowany z uwzględnieniem specyfiki nauczania artystycznego i obejmuje zagadnienia z zakresu metodyki nauczania, psychologii uczenia się dorosłych, projektowania zajęć artystycznych, oceniania oraz komunikacji ze studentami.

Uczestnicy kursu rozwijają umiejętności planowania zajęć dydaktycznych, moderowania dyskusji twórczej, oceniania efektów artystycznych oraz wspierania studentów w ich rozwoju. Dzięki temu mogą w przyszłości pełnić funkcje dydaktyczne w uczelniach artystycznych w kraju i za granicą. Jest to wyraźny element zgodności programu z wymaganiami 8. poziomu PRK w zakresie kompetencji społecznych i umiejętności przekazywania wiedzy.

Rozwijanie kompetencji przekrojowych

Program w naturalny sposób sprzyja rozwojowi kompetencji przekrojowych, takich jak:
kreatywność i innowacyjność,
krytyczne myślenie,
umiejętność pracy zespołowej,
zarządzanie projektami artystycznymi,
analiza ryzyka twórczego,
oraz komunikacja międzynarodowa.

Kompetencje te są kształtowane głównie poprzez praktyczne działania doktorantów, takie jak organizacja wydarzeń artystycznych, udział w wystawach i projektach badawczych oraz publikacje naukowe. Przykładem takiej aktywności jest cykliczna wystawa „Signaturum”, organizowana i kuratorowana przez doktorantów, w ramach której prezentowane są autorskie prace oraz dorobek artystów z partnerskich uczelni zagranicznych. Ważnym elementem projektu jest tworzenie katalogów wystaw zawierających oryginalne teksty badawcze doktorantów, stanowiące wyraz integracji praktyki artystycznej i refleksji teoretycznej. Inne przykłady aktywności międzynarodowej to udział doktorantów w prestiżowej wystawie ISH Preview w Szwajcarii (2024) oraz realizacja projektu wystawienniczego na międzynarodowych targach sztuki i designu w Las Vegas (2024). Tego rodzaju wydarzenia umożliwiają doktorantom zdobywanie kompetencji związanych z promocją twórczości, transferem wiedzy i współpracą w środowisku międzynarodowym.

Proces ewaluacji i doskonalenia programu

Szkoła Doktorska ASP w Gdańsku prowadzi regularną ewaluację jakości kształcenia. Proces ten uwzględnia opinie doktorantów, promotorów, wykładowców oraz ekspertów zewnętrznych.

Na podstawie zebranych informacji formułowane są rekomendacje, które znajdują odzwierciedlenie w modyfikacjach programowych i organizacyjnych. Taki model zapewnia bieżące dostosowanie programu do zmieniających się realiów nauki, sztuki i rynku pracy. Ewaluacja obejmuje m.in.: ocenę struktury modułów, adekwatności metod nauczania, skuteczności IPB, efektywności kursów fakultatywnych, a także ocenę realizowanych działań międzynarodowych i wystawienniczych. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości dokonywana jest także analiza postępów doktorantów, jakość opieki promotorskiej i skuteczność wsparcia instytucjonalnego.

Podsumowanie

Struktura programu, sposób jego realizacji, mechanizmy monitorowania i ewaluacji oraz osiągnięte efekty naukowe i artystyczne potwierdzają zgodność programu Szkoły Doktorskiej ASP w Gdańsku z wymaganiami poziomu 8. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Program umożliwia uczestnikom osiągnięcie zaawansowanej, specjalistycznej wiedzy, rozwinięcie umiejętności twórczego i samodzielnego rozwiązywania złożonych problemów oraz przygotowuje ich do prowadzenia niezależnych badań artystycznych, dydaktyki i działalności kuratorskiej na najwyższym poziomie akademickim – zarówno w Polsce, jak i w kontekście międzynarodowym.

- **Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK:**

System weryfikacji efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku został zaprojektowany w sposób w pełni zgodny z wymaganiami 8. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Stanowi on przemyślaną, spójną i transparentną strukturę oceny, zintegrowaną z całościowym procesem kształcenia, którego nadrzędnym celem jest rozwój twórczej i badawczej samodzielności doktorantów, ich pogłębionej wiedzy specjalistycznej oraz wysokich kompetencji społecznych i zawodowych. Rozwiązania przyjęte przez Szkołę Doktorską ASP w Gdańsku spełniają standardy formalne. Efekty uczenia się wymagane na poziomie 8 PRK obejmują trzy komplementarne obszary: pogłębioną, oryginalną wiedzę pozwalającą na tworzenie nowych koncepcji i podejść, zaawansowane umiejętności w zakresie prowadzenia niezależnych badań oraz wysokie kompetencje społeczne, pozwalające na odpowiedzialne i efektywne funkcjonowanie w środowisku naukowym i artystycznym. Wszystkie te komponenty są jasno określone w programie Szkoły i znajdują swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w systemie ich weryfikacji.

Komponent wiedzy – zaawansowana teoria i krytyczne myślenie

Na poziomie wiedzy teoretycznej, program obejmuje szereg modułów, które koncentrują się na analizie i interpretacji złożonych zjawisk artystycznych i kulturowych w perspektywie historycznej, współczesnej i przyszłościowej. Moduły takie jak „Teoria dyscypliny”, „Historia i trendy”, „Zagadnienia współczesnej kultury” czy „Filozofia sztuki” stanowią intelektualne rusztowanie dla przyszłej pracy badawczej i twórczej. Służą nie tylko przekazaniu wiedzy, ale przede wszystkim rozwijaniu umiejętności jej krytycznej analizy i twórczego zastosowania w praktyce artystycznej.

Weryfikacja efektów uczenia się w tych modułach odbywa się poprzez różnorodne formy, takie jak eseje analityczne, prezentacje referatów, analizy przypadków, egzaminy ustne i pisemne, recenzje publikacji czy prace problemowe. Tak zróżnicowane narzędzia pozwalają ocenić nie tylko poziom przyswojenia wiedzy, ale przede wszystkim zdolność do jej zastosowania w kontekście badawczym i artystycznym, zgodnie z wymaganiami 8 PRK.

Umiejętności – od badań po praktykę twórczą

W zakresie rozwijania zaawansowanych umiejętności badawczych i projektowych, Szkoła proponuje zestaw modułów ukierunkowanych na samodzielne planowanie i realizację badań artystycznych. Moduły takie jak „Metodologia badań artystycznych”, „Koncepcja dysertacji”, „Prezentacja wyników badań” oraz realizacja Indywidualnych Planów Badawczych (IPB) tworzą spójny system wsparcia merytorycznego i organizacyjnego dla pracy doktoranta. Efekty uczenia w tym obszarze weryfikowane są poprzez prezentacje portfolio, wystawy indywidualne i zbiorowe, publiczne prezentacje projektów, przeglądy semestralne oraz oceny IPB. Ponadto stosowane są nowoczesne formy oceny, takie jak symulacje rozmów konkursowych (np. o granty czy stypendia), pitch’e projektowe, czy analiza portfolio w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska artystycznego i zawodowego. To podejście pozwala na ocenę umiejętności praktycznych, lecz również przygotowuje doktorantów do profesjonalnego funkcjonowania na rynku sztuki, w instytucjach kultury oraz środowiskach badawczych.

Kompetencje społeczne – odpowiedzialność, współpraca i dydaktyka

Istotnym i często niedocenianym aspektem edukacji na poziomie doktorskim są kompetencje społeczne – obejmujące odpowiedzialność za efekty własnej pracy, zdolność do współpracy, prowadzenia zespołów projektowych, a także do przekazywania wiedzy. Szkoła Doktorska ASP w Gdańsku poświęca temu zagadnieniu wiele uwagi, oferując rozbudowane moduły związane z dydaktyką, wystąpieniami publicznymi oraz praktykami zawodowymi.

Kurs pedagogiczny, realizowany we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim oraz Centrum Doskonalenia Dydaktycznego ASP, stanowi integralny element systemu kształcenia, umożliwiając rozwój kompetencji dydaktycznych i prowadzenie zajęć z uwzględnieniem specyfiki kształcenia artystycznego. Ocena efektów obejmuje m.in. prowadzenie próbnych zajęć, przygotowanie scenariuszy i materiałów dydaktycznych, a także analizę postawy edukacyjnej doktoranta.

Szczególnie cenne są działania projektowe i zespołowe, takie jak organizacja wystaw, wspólne przedsięwzięcia badawcze czy realizacja wydarzeń artystycznych, które rozwijają umiejętność pracy w zespole, podejmowania odpowiedzialności oraz zarządzania procesem twórczym. Te elementy kształcenia odpowiadają współczesnym wymaganiom rynku pracy oraz są spójne z założeniami PRK dotyczącymi kompetencji społecznych.

Indywidualne Plany Badawcze – centrum rozwoju doktoranta

Kluczowym elementem struktury oceny w Szkole Doktorskiej są Indywidualne Plany Badawcze, które stanowią fundament samodzielnej ścieżki rozwoju doktoranta. IPB są analizowane już na etapie rekrutacji, a następnie regularnie monitorowane przez Radę Szkoły Doktorskiej. Oceny roczne oraz śródkresowe stanowią istotny punkt odniesienia dla całego procesu edukacyjnego. Warto podkreślić, że ocena śródkresowa odbywa się z udziałem recenzenta zewnętrznego, co gwarantuje obiektywność, transparentność i zgodność z praktykami akademickimi.

IPB umożliwiają elastyczne i spersonalizowane podejście do kształcenia – doktoranci mają realny wpływ na wybór tematów badawczych, metody pracy oraz formy prezentacji wyników, co przekłada się na wysoką motywację oraz autentyczność prowadzonych badań. Weryfikacja efektów IPB – m.in. poprzez publikacje naukowe, wystawy artystyczne, udział w konferencjach i projektach międzynarodowych – stanowi najbardziej realną i wielowymiarową ocenę poziomu kompetencji doktoranta.

System ewaluacji – jakość, dialog i rozwój

Wysoką jakość systemu weryfikacji efektów uczenia się potwierdza także przyjęty przez Szkołę Dokorską system wewnętrznej ewaluacji. Opinie doktorantów zbierane są systematycznie poprzez spotkania ewaluacyjne, a następnie analizowane przez zespół ds. jakości kształcenia. Takie podejście pozwala na bieżące udoskonalanie programu, jego dostosowanie do zmieniających się warunków społecznych, artystycznych i technologicznych, a także szybkie reagowanie na potrzeby uczestników kształcenia.

Rekomendacje i dobre praktyki

System weryfikacji wdrożony w Szkole Doktorskiej ASP:

elastyczność i indywidualizacja procesu weryfikacji dzięki IPB;

integracja teorii i praktyki w ocenie efektów uczenia się;

transparentność i obiektywizm ocen, także dzięki udziałowi ekspertów zewnętrznych;

szerokie spektrum metod weryfikacji – od klasycznych form pisemnych, przez prezentacje, po działania performatywne;

silne osadzenie procesu kształcenia w realnym środowisku zawodowym i artystycznym.

Zaleca się dalsze wzmacnianie wymiaru międzynarodowego w procesie oceny (np. poprzez większy udział zagranicznych recenzentów), kontynuowanie systematycznej ewaluacji wewnętrznej oraz utrzymanie wysokiego poziomu elastyczności programu, który stanowi jego największą wartość w kontekście współczesnych wyzwań edukacyjnych.

Niemniej, w toku wizytacji stwierdzono, że system formalnego zapewniania jakości kształcenia nie został jeszcze w pełni wdrożony. Mimo powołania Zespołu ds. jakości kształcenia (zarządzenie rektora nr 104/2024), jego działania pozostają w fazie

organizacyjnej. Rekomenduje się dokończenie formalizacji systemu wewnętrznej ewaluacji oraz systematyczne sprzężenie dokumentowanych ocen efektów z działaniami doskonalącymi. System weryfikacji efektów uczenia się funkcjonujący w Szkole Doktorskiej ASP w Gdańsku w pełni realizuje wymagania 8. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Charakteryzuje się on wielopoziomowością, kompleksowością oraz otwartością na potrzeby doktorantów. Jego silne osadzenie w praktyce artystycznej, badawczej i dydaktycznej oraz nacisk na samodzielność i twórczość uczestników procesu edukacyjnego czynią go efektywnym narzędziem kształcenia w obszarach sztuki i nauki.

- **Kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej:**

Kadra dydaktyczna Szkoły Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku stanowi bezsprzecznie jeden z kluczowych atutów tej jednostki, a jej kwalifikacje, doświadczenie oraz zaangażowanie spełniają wymagania określone dla kształcenia na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wnikliwa analiza pozwala stwierdzić, że zarówno poziom merytoryczny, jak i struktura kompetencyjna tej kadry zostały dobrane z najwyższą starannością, w pełnej zgodzie z misją i celami kształcenia doktoranckiego.

Na pierwszy plan wysuwa się wysoki poziom formalnych kwalifikacji nauczycieli akademickich. Każdy członek kadry dydaktycznej Szkoły Doktorskiej posiada co najmniej stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, co zapewnia doktorantom bezpośredni dostęp do specjalistów o najwyższych kwalifikacjach naukowych i artystycznych. Tak wysoki poziom wykształcenia kadry nie tylko potwierdza jej zgodność z wymaganiami formalnymi określonymi przez PRK, ale również gwarantuje wysoki poziom merytoryczny kształcenia. Równocześnie podkreślenia wymaga fakt, że członkowie tej kadry nie ograniczają się wyłącznie do działalności dydaktycznej – są aktywnymi twórcami i badaczami, co w znacznej mierze wpływa na jakość i aktualność przekazywanej wiedzy.

Kadra wyróżnia się dorobkiem naukowym, artystycznym i projektowym. Przykładem mogą być sylwetki takich postaci jak prof. dr hab. Tomasz Szkudlarek, którego działalność w zakresie pedagogiki krytycznej, filozofii wychowania i refleksji nad mediami ma znaczący wymiar międzynarodowy, oraz prof. dr hab. Maria Mendel, autorka cenionej koncepcji pedagogiki miejsca i licznych kategorii teoretycznych o istotnym wpływie na myśl społeczno-edukacyjną. Ich obecność w strukturze Szkoły Doktorskiej wnosi nie tylko wysoki poziom akademicki, ale także głęboki wymiar refleksji społecznej i etycznej, która wzbogaca kształcenie doktorantów o perspektywę publicznego zaangażowania i odpowiedzialności obywatelskiej.

Silną stroną kadry jest jej wyraźnie interdyscyplinarny charakter. Zespół dydaktyczny reprezentuje różnorodne dziedziny, takie jak historia sztuki, architektura, urbanistyka, projektowanie przestrzeni, sztuka zaangażowana społecznie czy performans. Taka różnorodność tworzy środowisko, w którym możliwa jest realizacja projektów łączących różne metodologie, języki artystyczne i podejścia badawcze, co stanowi idealne pole dla doktorantów pragnących tworzyć projekty złożone, nowatorskie i osadzone w realiach współczesnych wyzwań kulturowych i społecznych. Dzięki obecności specjalistów takich jak prof. Jacek Dominiczak, łączącego teorię i praktykę urbanistyczną, czy prof. Bogna Burska, zajmująca się sztuką zaangażowaną, doktoranci mogą rozwijać projekty przekraczające tradycyjne granice dyscyplin.

Niezwykle istotnym aspektem, który świadczy o zgodności kwalifikacji kadry z wymaganiami PRK poziomu 8, jest ich doświadczenie w realizacji projektów naukowych i artystycznych finansowanych ze środków krajowych i międzynarodowych. Umiejętność pozyskiwania grantów, zarządzania projektami badawczo-artystycznymi oraz aktywnego uczestnictwa w międzynarodowych sieciach badawczych i artystycznych stanowi wartość dodaną w procesie kształcenia doktoranckiego. Dla osób uczestniczących w Szkole Doktorskiej oznacza to możliwość nauki nie tylko metodologii badawczej, ale także praktycznych aspektów funkcjonowania w świecie akademickim i artystycznym, co przekłada się bezpośrednio na ich przygotowanie do samodzielnej działalności twórczej i badawczej po zakończeniu studiów. Ważnym komponentem zapewniającym zgodność działania kadry z wymaganiami PRK jest systematyczna troska o jakość kształcenia. Szkoła Doktorska ASP w Gdańsku wdrożyła mechanizmy monitorowania i podnoszenia jakości dydaktyki, takie jak regularne ewaluacje

zajęć. W przypadku identyfikacji niedociągnięć przewidziane są konkretne środki zaradcze, w tym możliwość odsunięcia nauczyciela od obowiązków dydaktycznych. Taki system nie tylko zapewnia wysoką jakość prowadzonych zajęć, ale również odpowiada na wymóg PRK dotyczący zdolności do autorefleksji i doskonalenia własnej praktyki dydaktycznej przez osoby uczące innych na najwyższym poziomie kształcenia.

Z opisu wyłania się obraz kadry, która nie tylko spełnia formalne kryteria, ale również wciela w życie fundamentalne wartości edukacji doktoranckiej – niezależność intelektualną, otwartość na nowe idee, społeczną odpowiedzialność i innowacyjność. Dzięki obecności wybitnych jednostek o ugruntowanej pozycji naukowej i artystycznej, osoby doktoranckie mają możliwość kształcenia się w inspirującym środowisku, które stwarza warunki do prowadzenia badań o wysokim poziomie zaawansowania i dużym potencjale oddziaływania.

Jednocześnie warto zauważyć, że działanie Szkoły Doktorskiej ASP w Gdańsku nie ogranicza się jedynie do utrzymywania wysokich standardów. Istotnym elementem funkcjonowania kadry jest nieustanne dążenie do rozwoju i poszukiwania innowacyjnych metod kształcenia. Przejawia się to między innymi w rozwijaniu koncepcji mentoringu, wdrażaniu nowoczesnych narzędzi dydaktycznych oraz organizacji konferencji i seminariów, które pozwalają nie tylko na prezentację wyników badań, ale również na ich krytyczną dyskusję w gronie międzynarodowym. Takie działania budują kulturę akademicką otwartą na dialog i współpracę, co ma kluczowe znaczenie dla rozwoju kompetencji społecznych i komunikacyjnych osób doktoranckich – aspektów silnie podkreślanych w PRK.

ASP w Gdańsku Tworzy środowisko, w którym osoby doktoranckie mogą nie tylko realizować własne projekty badawcze i twórcze na najwyższym poziomie, ale także zdobywać kompetencje niezbędne do dalszego funkcjonowania w świecie nauki, kultury i sztuki. Wysoki poziom kwalifikacji, interdyscyplinarność, doświadczenie międzynarodowe oraz refleksyjna kultura dydaktyczna sprawiają, że Szkoła Doktorska ASP w Gdańsku zasługuje na uznanie jako instytucja prowadząca kształcenie doktoranckie w sposób właściwy i inspirujący.

- **Jakość procesu rekrutacji:**

Strona internetowa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku stanowi kluczowe źródło informacji dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie do Szkoły Doktorskiej oraz dla obecnych uczestników tego poziomu kształcenia. Zawartość strony, szczególnie w kontekście dostępnych materiałów, dokumentów i aktów prawa wewnętrznego, należy uznać za merytorycznie adekwatną oraz funkcjonalnie dostosowaną do realizacji podstawowych potrzeb informacyjnych użytkowników. Zgromadzone na niej treści umożliwiają zapoznanie się z wymaganiami formalnymi, zasadami rekrutacji, procedurami składania dokumentów, przebiegiem postępowania kwalifikacyjnego oraz strukturą organizacyjną Szkoły Doktorskiej. Zakres publikowanych danych jest szeroki, co umożliwia zainteresowanym osobom efektywne planowanie procesu rekrutacyjnego oraz zrozumienie zasad funkcjonowania jednostki. W szczególności pozytywnie należy ocenić dostępność informacji o terminach, wymaganych dokumentach, przebiegu procesu kwalifikacyjnego oraz możliwości odwoławczych.

Odpowiednie wyprzedzenie czasowe, z jakim publikowane są treści dotyczące rekrutacji, pozwala kandydatom na właściwe przygotowanie się do procesu aplikacyjnego, zarówno od strony formalnej, jak i merytorycznej. Dodatkowo, przejrzystość prezentowanych danych i ich logiczna struktura sprzyjają zachowaniu transparentności procedur.

Jednakże, w analizie dostępności strony internetowej oraz dokumentacji towarzyszącej należy odnotować istotne ograniczenia, które mogą wpływać na percepcję równości dostępu do informacji. Najbardziej widocznym brakiem jest nieobecność angielskojęzycznej wersji strony dedykowanej Szkole Doktorskiej. Brak tłumaczenia treści, w tym aktów prawa wewnętrznego i procedur rekrutacyjnych, ogranicza możliwość aplikowania osobom z zagranicy, które nie posługują się językiem polskim w stopniu zaawansowanym. W kontekście umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego, a szczególnie w odniesieniu do potencjalnych kandydatów z innych krajów, ten aspekt stanowi wyraźne pole do rozwoju. Rekomendacja udostępnienia treści w języku angielskim wynika nie tylko z potrzeby zwiększenia dostępności, ale również z dążenia do budowania wizerunku Szkoły Doktorskiej jako jednostki otwartej na współpracę międzynarodową i przyciągającej doktorantów spoza Polski.

Inną zauważalną barierą informacyjną jest brak dostosowania strony internetowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Obecnie nie stwierdzono rozwiązań technicznych takich jak możliwość powiększania czcionki, zmiany kontrastu, dostępności tekstów alternatywnych dla materiałów graficznych czy wersji tekstowych materiałów audiowizualnych. Brak takich udogodnień może skutecznie wykluczać osoby z niepełnosprawnościami wzroku lub trudnościami w odbiorze treści cyfrowych z pełnego uczestnictwa w procesie rekrutacyjnym i informacyjnym. Dostosowanie serwisu internetowego do standardów WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) jest w tej sytuacji nie tylko oczekiwanym, ale wręcz niezbędnym kierunkiem działań. Wprowadzenie takich rozwiązań wpisałoby się w ogólnouniwersytecką politykę równości szans i dostępności, zgodną z założeniami Konstytucji dla Nauki i celami strategii inkluzywnego szkolnictwa wyższego.

Analizując sam proces rekrutacji, należy zaznaczyć, że jest on jasno zdefiniowany, dwuetapowy i uwzględnia zarówno elementy formalne, jak i merytoryczne. Kandydaci zobowiązani są do złożenia dokumentów aplikacyjnych, w tym m.in. portfolio oraz wykazu osiągnięć artystycznych, naukowych lub projektowych. Następnie odbywa się rozmowa kwalifikacyjna, która ma na celu weryfikację predyspozycji intelektualnych, twórczych i badawczych. Proces ten umożliwia ocenę doświadczenia kandydata oraz jego motywacji i kompetencji do prowadzenia pracy naukowo-artystycznej na poziomie studiów doktoranckich. Ocena prowadzona jest przez komisję złożoną z kompetentnych członków kadry

akademickiej, a jej przebieg cechuje się obiektywizmem oraz przejrzystością, co potwierdza trafność doboru narzędzi rekrutacyjnych i zasad ich stosowania.

Należy jednak zauważyć, że całe postępowanie rekrutacyjne odbywa się wyłącznie w języku polskim, co znacząco ogranicza możliwości uczestnictwa osób z zagranicy. O ile trudno wymagać od uczelni artystycznej całkowitej zmiany języka prowadzenia zajęć, to umożliwienie przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego w języku angielskim – w szczególnych przypadkach i po spełnieniu określonych warunków – stanowiłoby istotne poszerzenie oferty rekrutacyjnej i otwarcie Szkoły Doktorskiej na międzynarodowe środowisko. W dłuższej perspektywie mogłoby to również przełożyć się na wzbogacenie środowiska akademickiego, rozwój współpracy międzynarodowej i podniesienie prestiżu jednostki.

Na uwagę zasługuje fakt, że proces rekrutacyjny został tak zaprojektowany, aby uwzględniać potrzeby kandydatów z niepełnosprawnościami. W dokumentach rekrutacyjnych przewidziano możliwość wystąpienia z wnioskiem o dostosowanie warunków postępowania, co jest wyrazem odpowiedzialności społecznej i respektowania zasad równości szans. Dodatkowo, kandydaci mają prawo do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, co wzmacnia poczucie przejrzystości i sprawiedliwości całej procedury. Warto zaznaczyć, że mimo braku działań doskonalących w zakresie procedur rekrutacyjnych w ostatnich latach, uczelnia nie odnotowała istotnych uwag lub nieprawidłowości, co świadczy o funkcjonującym procesie jako skutecznym i satysfakcjonującym.

Co więcej, efektywność i przebieg postępowań kwalifikacyjnych są poddawane monitorowaniu i analizie przez Radę Szkoły Doktorskiej. Praktyka ta, realizowana poprzez spotkania członków komisji rekrutacyjnych, umożliwia identyfikowanie ewentualnych barier oraz wdrażanie rozwiązań usprawniających funkcjonowanie procesu w przyszłości. Choć nie podjęto dotąd formalnych działań doskonalących, należy uznać, że system ewaluacji rekrutacji działa, a brak interwencji wynika z rzeczywistej skuteczności procedur, a nie z ich niedostrzegania.

W podsumowaniu należy podkreślić, że Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku zapewnia szeroki dostęp do informacji rekrutacyjnych, które są przejrzyste, rzetelne i aktualne. Proces rekrutacyjny realizowany przez Szkołę Doktorską jest otwarty, jednoznaczny i zgodny z obowiązującymi przepisami oraz dobrymi praktykami akademickimi. Uczelnia spełnia większość kluczowych standardów jakości rekrutacji, w tym zasady sprawiedliwego i transparentnego naboru. Niemniej jednak, wskazane są pewne działania rozwojowe, które mogą wpłynąć na dalsze podniesienie jakości i inkluzywności tego procesu. Przede wszystkim należy podjąć kroki w kierunku dostosowania strony internetowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co będzie zgodne z ideą dostępności cyfrowej oraz obowiązującymi regulacjami krajowymi i unijnymi. Rekomendowane jest również udostępnienie treści w języku angielskim, co zwiększy dostępność oferty edukacyjnej ASP w Gdańsku dla kandydatów zagranicznych. Trzecim postulatem rozwojowym jest wprowadzenie możliwości przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego w języku angielskim, co wpisowałoby się w szerszą strategię umiędzynarodowienia uczelni i wzmocnienia jej pozycji w europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego. Wdrożenie tych rekomendacji pozwoli Szkole Doktorskiej ASP w Gdańsku nie tylko na utrzymanie wysokich standardów kształcenia, ale również na pełne urzeczywistnienie idei inkluzywności, dostępności i otwartości akademickiej.

Zalecenia i rekomendacje:

1. Zaleca się dostosowanie strony internetowej Szkoły Doktorskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodnie ze standardami WCAG, co zapewni równość dostępu do informacji.
2. Rekomenduje się udostępnienie treści dotyczących Szkoły Doktorskiej – w tym aktów

prawnych, zasad rekrutacji oraz kluczowych dokumentów – w języku angielskim, co pozwoli na zwiększenie dostępności dla kandydatów zagranicznych.

3. Rekomenduje się umożliwienie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego w języku angielskim, przynajmniej w uzasadnionych przypadkach jako element strategii umiędzynarodowienia i otwartości uczelni.

- **Jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej:**
Szkola Doktorska Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku zapewnia doktorantom kompleksową i wysokiej jakości opiekę naukową oraz artystyczną, stanowiącą fundament dla efektywnego prowadzenia badań, rozwoju twórczego i osiągania zaawansowanych efektów uczenia się zgodnych z poziomem 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W centrum tego procesu znajduje się troska o indywidualny rozwój doktoranta oraz wspieranie jego samodzielności naukowej i artystycznej w sposób odpowiadający specyfice działalności badawczo-artystycznej realizowanej na uczelni artystycznej.
Kluczowym aspektem organizacyjnym i merytorycznym jest staranny dobór promotorów, których kompetencje naukowe, artystyczne, dydaktyczne i organizacyjne są dostosowane do profilu realizowanych projektów doktoranckich. Promotorzy pełnią nie tylko funkcję opiekunów naukowych, ale również mentorów, których zadaniem jest towarzyszenie doktorantom w procesie dojrzewania akademickiego i twórczego, wspieranie w planowaniu pracy badawczej, a także pomoc w prezentacji wyników badań na forach naukowych i artystycznych. Dobór promotorów przebiega zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Szkoły Doktorskiej i spełnia ustawowe wymogi. Jednocześnie doktorantom pozostawiono dużą swobodę w zakresie proponowania tematów rozpraw oraz wyboru potencjalnych promotorów, co sprzyja odpowiedniemu dopasowaniu osobowości, zainteresowań i kompetencji obu stron relacji akademickiej.
Proces opieki nad doktorantami ma charakter ciągły i oparty jest na systematycznych kontaktach. Konsultacje z promotorami odbywają się regularnie i mają charakter zarówno merytoryczny, jak i wspierający. Promotorzy czuwają nad realizacją indywidualnych planów badawczych i kształcenia, monitorują postępy pracy i służą radą w sytuacjach problemowych. Ważnym elementem wsparcia jest rozwijanie przez doktorantów umiejętności przekrojowych, takich jak kompetencje komunikacyjne, organizacyjne, prezentacyjne oraz umiejętność pracy zespołowej, co stanowi wartość dodaną do kształcenia specjalistycznego. Promotorzy zachęcają doktorantów do aktywnego udziału w konferencjach, wystawach, rezydencjach artystycznych i publikacjach, oferując pomoc w przygotowywaniu abstraktów, wystąpień, tekstów oraz aplikacji grantowych.
Jakość opieki promotorskiej podlega bieżącej ewaluacji. Szkoła Doktorska stosuje system anonimowych ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez doktorantów, które pozwalają na identyfikację ewentualnych trudności, słabości i zagrożeń w relacjach promotorskich. Zebrane opinie są analizowane, a w uzasadnionych przypadkach podejmowane są działania naprawcze, w tym możliwość mediacji lub zmiany promotora. Możliwość zmiany promotora, promotora pomocniczego bądź też rozszerzenia składu zespołu promotorskiego jest określona w regulaminie szkoły i stosowana w sytuacjach uzasadnionych merytorycznie bądź organizacyjnie. Takie rozwiązania przyczyniają się do zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa doktorantów oraz podkreślają dbałość uczelni o jakość relacji akademickich.
Szkola Doktorska ASP w Gdańsku zapewnia także wsparcie organizacyjne, psychologiczne i infrastrukturalne, dostosowane do zróżnicowanych potrzeb doktorantów. Uczelnia respektuje i skutecznie wdraża rozwiązania ustawowe dotyczące wspierania doktorantów będących rodzicami, oferując m.in. możliwość indywidualizacji organizacji kształcenia. Funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który wspiera doktorantów z niepełnosprawnościami w rozwiązywaniu problemów natury organizacyjnej i funkcjonalnej. Jednocześnie doktoranci mogą korzystać z pomocy Rzeczniczki Praw Studenckich, w której kompetencjach znajdują się również sprawy dotyczące uczestników szkoły doktorskiej. Uczelnia oferuje również dostęp do wsparcia psychologicznego, co stanowi istotny element

profilaktyki wypalenia i przeciążenia stresem związanego z intensywnym procesem badawczo-artystycznym.

Jednym z mocnych punktów organizacji procesu kształcenia jest zapewnienie dostępu do specjalistycznej infrastruktury niezbędnej do prowadzenia badań, realizacji projektów artystycznych oraz przygotowywania i przechowywania prac. Doktoranci korzystają z pracowni i laboratoriów wyposażonych w profesjonalny sprzęt, jednak w toku oceny zgłoszono potrzebę zwiększenia dostępności niektórych przestrzeni specjalistycznych oraz rozbudowy infrastruktury przechowywania prac doktoranckich. Zaleca się zatem wdrożenie działań służących zwiększeniu dostępności sal i zaplecza technicznego, w tym wdrożenie rozwiązań motywujących osoby odpowiedzialne za zarządzanie infrastrukturą do bardziej elastycznego i partnerskiego podejścia w kontakcie z doktorantami. Takie rozwiązania pozwolą na pełniejsze wykorzystanie potencjału uczelni w zakresie realizacji innowacyjnych i zaawansowanych projektów artystycznych.

Proces dydaktyczno-badawczy w szkole doktorskiej jest dodatkowo wzbogacany przez współpracę z ekspertami zewnętrznymi – zarówno z kraju, jak i z zagranicy – zapraszanymi na wykłady, konsultacje oraz do udziału w komisjach egzaminacyjnych i recenzenckich. Często inicjatywa zaproszenia ekspertów wychodzi od samych doktorantów, co pozwala na dopasowanie tematów i form wsparcia do indywidualnych potrzeb i zainteresowań. Tego rodzaju działania wpisują się w strategię umiędzynarodowienia uczelni oraz budowania sieci kontaktów i współpracy międzyśrodowiskowej.

Na potrzeby doskonalenia jakości współpracy promotorzkiej oraz rozwijania kultury jakości, promotorzy dokonują okresowej samooceny współpracy z doktorantami. Odbywa się to m.in. poprzez wypełnianie ankiet oceniających, które służą zarówno refleksji wewnętrznej, jak i analizie organizacyjnej na poziomie kierownictwa szkoły doktorskiej. Opinie promotorów i doktorantów zestawiane są ze sobą i analizowane w celu identyfikacji dobrych praktyk oraz obszarów wymagających wsparcia.

Również system rozwiązywania konfliktów i trudności interpersonalnych działa w sposób przejrzysty i oparty na zasadach wzajemnego szacunku. Dyrektor Szkoły Doktorskiej może – w przypadku konfliktu lub zgłoszenia problemów – zaproponować mediację, a także wesprzeć doktoranta w procesie zmiany promotora. Przejrzystość procedur oraz gotowość do interwencji świadczą o wysokim poziomie organizacyjnym i dbałości o dobrostan uczestników kształcenia.

W świetle zgromadzonych danych oraz opinii doktorantów, sposób organizacji i jakość opieki naukowej w Szkole Doktorskiej ASP w Gdańsku należy ocenić jako wysoki. W szczególności podkreślić należy indywidualne podejście do doktoranta, wysokie zaangażowanie promotorów, otwartość na innowacyjne rozwiązania oraz gotowość uczelni do wdrażania rozwiązań wspierających. Funkcjonujące mechanizmy oceny, monitorowania i wspierania procesu kształcenia są adekwatne, przejrzyste i efektywne.

Rekomendacje:

1. Wprowadzenie motywacyjnych mechanizmów wspierania opiekunów sal i pracowni współpracujących z doktorantami, co może przyczynić się do efektywniejszego wykorzystania specjalistycznej infrastruktury i zwiększenia jej dostępności.
2. Rozbudowa infrastruktury lokalowej i technicznej, w szczególności poprzez poprawę dostępności sal specjalistycznych oraz stworzenie odpowiednio zabezpieczonych przestrzeni do przechowywania i eksponowania prac doktoranckich, w tym dzieł o charakterze wielkogabarytowym lub efemerycznym.
3. Kontynuowanie i rozwijanie działań na rzecz systematycznej ewaluacji jakości opieki

promotorskiej oraz dalsze wspieranie kultury otwartości i dialogu w relacjach doktorancko-promotorskich.

4. Pogłębienie działań na rzecz umiędzynarodowienia poprzez zwiększenie udziału ekspertów zagranicznych w procesie dydaktycznym, badawczym i mentoringowym.

- **Rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej:**

Ocena śródkresowa prowadzona w Szkole Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku stanowi kluczowy element systemu zapewniania jakości kształcenia na poziomie doktorskim. Odbywa się ona po zakończeniu czwartego semestru studiów doktoranckich i pełni funkcję nie tylko kontrolną, lecz także wspierającą rozwój naukowy i artystyczny doktorantów. Jej głównym celem jest weryfikacja stopnia realizacji Indywidualnego Planu Badawczego (IPB), zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wysokimi standardami akademickimi i etycznymi, jakie przyjęła Uczelnia.

Proces ten jest szczegółowo opisany w regulaminie Szkoły Doktorskiej oraz w osobnym dokumencie – Regulaminie przeprowadzania oceny śródkresowej. Przejrzystość tych dokumentów i ich dostępność dla doktorantów oraz kadry promotorów stanowi mocny punkt systemu oceny, świadczący o odpowiedzialnym podejściu Uczelni do jakości procesu kształcenia.

Ocena rozpoczyna się od obowiązku przygotowania przez doktoranta szczegółowego sprawozdania z dotychczasowych działań w ramach IPB. Równolegle odbywa się publiczna prezentacja efektów pracy badawczej i artystycznej, co ma szczególne znaczenie w kontekście środowiska twórczego, jakim jest ASP w Gdańsku. Publiczny charakter prezentacji wspiera rozwój kompetencji komunikacyjnych, otwartość na krytykę oraz zdolność do argumentacji i obrony własnych tez, co jest niezwykle istotne zarówno z perspektywy dalszego rozwoju naukowego, jak i przyszłej aktywności akademickiej lub artystycznej doktoranta. Komisja oceniająca powoływana jest przez Radę Szkoły Doktorskiej i składa się z minimum trzech osób, z których przynajmniej jedna nie jest związana z Uczelnią – stanowi zatem eksperta zewnętrznego. Ten mechanizm znacząco wzmacnia obiektywność i transparentność procesu oceny. Wprowadzenie osób zewnętrznych, posiadających doświadczenie akademickie i artystyczne, wpływa pozytywnie na jakość opinii i rekomendacji, a także pozwala na konfrontację przyjętych założeń badawczych z szerszym kontekstem środowiska naukowego i twórczego.

Zakres oceny śródkresowej obejmuje nie tylko stopień realizacji IPB, ale również szereg dodatkowych aspektów, takich jak rozwój kompetencji przekrojowych (np. umiejętność krytycznego myślenia, kreatywność, samodzielność, zarządzanie projektem badawczym), aktywność naukowa i artystyczna (udział w konferencjach, wystawach, publikacjach), a także oryginalność podejmowanej problematyki i poziom metodologicznego przygotowania. Zastosowane kryteria – oryginalność pracy, adekwatność metod badawczych, sposób formułowania pytań badawczych, zakres kontekstu badawczego, jakość dokumentacji i strategii upowszechniania wyników – są charakterystyczne dla wysoce zindywidualizowanego podejścia ASP do procesu twórczo-naukowego.

Po zakończeniu oceny każdy doktorant otrzymuje pisemny raport zawierający nie tylko samą ocenę, ale także konkretne rekomendacje dotyczące dalszego kierunku rozwoju projektu.

Takie podejście sprzyja ciągłemu doskonaleniu warsztatu badawczego i twórczego oraz wzmacnia relację pomiędzy doktorantem a promotorem. Rekomendacje te mogą prowadzić do aktualizacji IPB, zmiany zakresu pracy, a w uzasadnionych przypadkach także do zmiany promotora. Uczelnia przewiduje takie sytuacje i posiada stosowne procedury, co świadczy o wysokim poziomie organizacji oraz elastyczności systemu opieki nad doktorantami.

Ważnym aspektem jest również stałe monitorowanie i doskonalenie procedur oceny śródkresowej. Zarówno członkowie komisji oceniającej, jak i promotorzy uczestniczą w szkoleniach z zakresu metod oceny i standardów jakości. Z kolei doktoranci, w ramach regularnie prowadzonych anonimowych ankiet ewaluacyjnych, mogą wyrażać opinie na temat

organizacji procesu, jakości wsparcia, a także obiektywności oceny. Wyniki tych ankiet są analizowane przez Radę Szkoły Doktorskiej i służą jako podstawa do ewentualnych korekt procedur. Taki system sprzężenia zwrotnego należy uznać za modelowy i zgodny z najlepszymi praktykami akademickimi.

Mimo wielu niewątpliwych zalet, obecny model oceny śródkresowej zawiera również elementy wymagające rewizji. Zgodnie z obowiązującym prawem, ocena śródkresowa powinna dotyczyć przede wszystkim stopnia realizacji Indywidualnego Planu Badawczego. Tymczasem, w świetle aktualnych zasad obowiązujących w ASP w Gdańsku, znaczna część procesu oceny koncentruje się na ocenie merytorycznej – np. oryginalności koncepcji badawczej, jakości metodyki czy zakresu publikacji. Choć są to istotne aspekty rozwoju doktoranta, to ich miejsce powinno znajdować się w ramach innych, towarzyszących mechanizmów wspierających, a nie stanowić podstawowego komponentu oceny śródkresowej.

Zatem w trosce o zgodność z przepisami ustawy, jak również dla zachowania przejrzystości funkcji poszczególnych elementów oceny, rekomenduje się oddzielenie oceny formalnej (czyli weryfikacji realizacji IPB) od oceny merytorycznej. Ta ostatnia mogłaby funkcjonować równolegle, np. w formie konsultacji eksperckiej lub ewaluacji projektowej, jednak bez wpływu na wynik oceny śródkresowej. Dostosowanie zapisów regulaminu oceny śródkresowej do obowiązujących ram ustawowych nie musi oznaczać rezygnacji z kompleksowego wsparcia doktorantów – przeciwnie, może sprzyjać większej przejrzystości ról i procesów, co w efekcie przełoży się na jeszcze wyższy poziom zaufania i skuteczności działań.

Warto zauważyć, że Uczelnia kieruje się troską o merytoryczny rozwój doktorantów, dlatego obecna forma oceny śródkresowej została zaprojektowana tak, by stanowić realne wsparcie twórcze i naukowe. Takie podejście – choć wykracza poza ustawowe ramy – należy docenić jako wyraz dbałości o jakość procesu kształcenia i indywidualny rozwój doktorantów w środowisku akademii artystycznej. Niemniej jednak, w przyszłości należy te funkcje rozdzielić i uregulować odrębnie.

Podsumowując, system oceny śródkresowej w Szkole Doktorskiej ASP w Gdańsku wyróżnia się na tle innych instytucji dzięki swojej przejrzystości, zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, kompleksowości analizy oraz realnemu wpływowi na rozwój doktorantów. Stała ewaluacja procesu, szkolenia dla komisji, możliwość aktualizacji IPB, a także indywidualne podejście do doktoranta – to elementy świadczące o dojrzałości i wysokim poziomie organizacyjnym Uczelni. Drobne korekty formalne dotyczące zakresu oceny mogłyby jeszcze bardziej podnieść standardy i zapewnić pełną zgodność z obowiązującym prawem.

Rekomendacje:

Zaleca się dostosowanie Regulaminu oceny śródkresowej do wymogów ustawowych, poprzez ograniczenie zakresu oceny wyłącznie do realizacji IPB, zgodnie z intencją ustawodawcy.

Rekomenduje się wprowadzenie rozdzielnych procedur – tj. formalnej oceny realizacji IPB oraz niezależnej oceny merytorycznej (np. w formie mentoringu eksperckiego), która nie wpływa na decyzję o zaliczeniu oceny śródkresowej.

Zachować i rozwijać obecne praktyki wspierające, takie jak raporty z rekomendacjami, publiczne prezentacje, udział ekspertów zewnętrznych oraz szkolenia dla członków komisji. Wzmocnić rolę doktoranta w procesie planowania i ewaluacji, zapewniając mu wpływ na kształt i cele IPB oraz możliwości udziału w dialogu z komisją.

- **Umiejdzynarodowienie:**

Szkoła Doktorska Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku traktuje umiejdzynarodowienie jako jeden z filarów strategii rozwoju akademickiego i artystycznego. Działania w tym obszarze realizowane są wielowymiarowo – zarówno na poziomie indywidualnych ścieżek kariery doktorantów, jak i w ramach szerszej polityki instytucjonalnej. Międzynarodowe projekty, wymiany, współprace naukowe i artystyczne, obecność zagranicznych ekspertów oraz wspieranie mobilności przyczyniają się do tworzenia otwartego, kreatywnego i globalnie zorientowanego środowiska badawczego.

Najważniejszym narzędziem realizacji strategii umiejdzynarodowienia pozostaje program Erasmus+, dzięki któremu ASP w Gdańsku posiada dziś rozległą sieć niemal 100 umów bilateralnych z uczelniami wyższymi w całej Europie. Współpraca ta umożliwia doktorantom odbywanie części studiów, prowadzenie badań, a także uczestnictwo w wydarzeniach artystycznych za granicą. Program Erasmus+ funkcjonuje w ramach szerzej zakrojonej strategii wspierania mobilności, która uwzględnia również programy NAWA, Fulbright czy współpracę z instytucjami kultury na całym świecie. Wspólnym mianownikiem tych działań jest otwieranie doktorantów na dialog międzykulturowy i rozwój w międzynarodowym środowisku akademickim i artystycznym.

Na uwagę zasługuje kompleksowe wsparcie, jakie Szkoła oferuje doktorantom w zakresie mobilności międzynarodowej. Biuro Współpracy i Umiejdzynarodowienia zapewnia efektywną obsługę administracyjną wyjazdów i przyjazdów, a także pomoc merytoryczną i formalną. Dzięki programowi Erasmus+ POWER, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej lub posiadające niepełnosprawności mogą liczyć na dodatkowe środki, co czyni mobilność bardziej inkluzywną i dostępną. Tego rodzaju działania świadczą o świadomej polityce równości szans oraz społecznej odpowiedzialności instytucji.

Na poziomie dydaktycznym i artystycznym również widać silne zaangażowanie w działania międzynarodowe. Kadra naukowa regularnie uczestniczy w projektach zagranicznych, współpracuje z ośrodkami artystycznymi na całym świecie, a także zaprasza uznanych ekspertów z zagranicy do prowadzenia wykładów i warsztatów. W ostatnich latach ASP w Gdańsku gościła takie autorytety, jak prof. Miroslav Šilić, Richard Gregor, Robert Priseman i wielu innych. Wizyta zagranicznych wykładowców i artystów wzbogaca ofertę edukacyjną Szkoły Doktorskiej, wprowadza nowe perspektywy badawcze i artystyczne oraz stanowi inspirację do własnych działań doktorantów.

Potwierdzeniem skuteczności strategii umiejdzynarodowienia jest również udział doktorantów w prestiżowych wydarzeniach artystycznych i naukowych na całym świecie, takich jak Manifesta Biennale, wystawy w Niemczech, Japonii, Kosowie, czy międzynarodowe konferencje naukowe. Obecność doktorantów ASP w takich przestrzeniach świadczy o wysokim poziomie ich kompetencji oraz o skutecznej pracy promotorów i całej kadry dydaktycznej. To także element budowania marki ASP w Gdańsku jako uczelni o silnym potencjale międzynarodowym.

Pomimo licznych mocnych stron, strategia umiejdzynarodowienia Szkoły Doktorskiej ASP w Gdańsku nie jest wolna od wyzwań. Jednym z nich jest niewystarczająca specyfikacja wyników podejmowanych działań. W dostępnych materiałach brakuje konkretnych danych liczbowych – takich jak liczba mobilności, efekty uczestnictwa w programach, stopień realizacji wspólnych projektów badawczych – które pozwoliłyby na bardziej precyzyjną ewaluację skuteczności strategii.

Szkoła nie w pełni wykorzystuje także potencjał współpracy cyfrowej. W dobie transformacji cyfrowej i zwiększonej dostępności narzędzi online, zdalne formy współpracy – jak wirtualne

rezydencje, webinaria, kursy czy zdalne mentoringi – mogą stać się uzupełnieniem mobilności fizycznej, pozwalając na współdziałanie bez względu na bariery geograficzne czy finansowe. Na tej podstawie sformułowano kilka rekomendacji mających na celu dalszy rozwój umiędzynarodowienia:

Wdrożenie programów mobilności wirtualnej – wirtualne rezydencje artystyczne, warsztaty tematyczne online oraz platformy do współpracy projektowej mogłyby uzupełnić dotychczasowe działania, zwiększając dostępność umiędzynarodowienia także dla osób niemogących uczestniczyć w mobilności fizycznej.

Utworzenie pełnego programu studiów w języku angielskim – wdrożenie pełnowartościowego toru kształcenia doktorskiego po angielsku zwiększyłoby konkurencyjność Szkoły na rynku międzynarodowym oraz otworzyłoby ją na kandydatów spoza Unii Europejskiej.

Systematyczna ewaluacja działań umiędzynarodawiających – poprzez wprowadzenie wskaźników efektywności (np. liczby mobilności, projektów, osiągnięć doktorantów), możliwe będzie bardziej świadome i celowe zarządzanie strategią oraz lepsze dopasowanie narzędzi wsparcia do rzeczywistych potrzeb.

Aktywne budowanie sieci absolwentów zagranicznych – organizacja spotkań, tworzenie platform kontaktu i współpracy, a także zapraszanie absolwentów jako mentorów lub ekspertów mogłoby wspomóc promocję uczelni na arenie międzynarodowej oraz tworzyć nowe kanały współpracy.

Szkoła Doktorska ASP w Gdańsku posiada solidne podstawy współpracy międzynarodowej, które są wynikiem dobrze zaprojektowanej, świadomie realizowanej strategii oraz zaangażowania kadry i doktorantów. Obecność w międzynarodowych projektach, silne partnerstwa, wsparcie administracyjne i finansowe, a także otwartość kulturowa stanowią mocne fundamenty dalszego rozwoju. Wprowadzenie działań uzupełniających – takich jak wirtualna mobilność, pełna anglojęzyczność programu czy współpraca z alumnami – może przyczynić się do jeszcze większej atrakcyjności i rozpoznawalności Szkoły Doktorskiej ASP na arenie międzynarodowej.

- **Skuteczność kształcenia doktorantów:**

Skuteczność kształcenia doktorantów w Szkole Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku stanowi przedmiot złożonej analizy, która wymaga uwzględnienia zarówno unikalnych cech środowiska artystycznego, jak i zróżnicowanych uwarunkowań instytucjonalnych, finansowych oraz systemowych, w jakich funkcjonuje uczelnia. W przeciwieństwie do wielu uczelni akademickich, kształcenie doktorantów w obszarze sztuki nie może być oceniane wyłącznie na podstawie standardowych wskaźników ilościowych, takich jak liczba nadanych stopni doktora czy procent ukończeń w przewidywanym terminie. Wynika to z faktu, że twórczość artystyczna rządzi się specyficznymi regułami rozwoju, indywidualnego dojrzewania oraz nierzadko długiego procesu dochodzenia do finalnych rezultatów twórczych i badawczych.

Z danych pochodzących z wizytacji oraz raportu systemu ELA wynika, że około 25% doktorantów rezygnuje z dalszego kształcenia. Ten wskaźnik, choć z pozoru wysoki, nabiera innego wymiaru w świetle przyczyn, które stoją za podejmowanymi decyzjami. Nie są one, co warto podkreślić, rezultatem deficytów dydaktycznych czy niskiej jakości programu, lecz raczej efektem czynników zewnętrznych, które nie pozostają bez wpływu na ścieżki zawodowe doktorantów. Przede wszystkim, jednym z głównych powodów rezygnacji jest nieatrakcyjność stypendium doktoranckiego, które – pomimo reform – wciąż odbiega od poziomu wynagrodzeń możliwych do uzyskania w dynamicznie rozwijającym się sektorze kreatywnym, w którym doktoranci często równolegle funkcjonują jako niezależni artyści, projektanci, kuratorzy czy edukatorzy.

Dodatkowym, istotnym czynnikiem wpływającym na decyzje o przerwaniu kształcenia są kwestie zdrowotne, co nie jest zjawiskiem odosobnionym, a raczej symptomem szerszego problemu przeciążenia pracą i niestabilności zatrudnienia w środowisku artystycznym. Wreszcie, należy zauważyć także sytuacje, w których doktoranci, aplikując równolegle do szkół doktorskich i konkursów na stanowiska akademickie, decydują się na podjęcie zatrudnienia, co systemowo wyklucza ich dalszy udział w programie. To zjawisko ujawnia pewną sprzeczność w logice systemu szkolnictwa wyższego, który z jednej strony premiuje zdobywanie doświadczenia dydaktycznego i stabilizacji zawodowej, a z drugiej – nie pozwala na łączenie etatu akademickiego z dalszym kształceniem doktorskim.

Wobec wspomnianych wyzwań, Szkoła Doktorska ASP w Gdańsku podjęła szereg działań mających na celu zwiększenie skuteczności procesu kształcenia i ułatwienie realizacji pracy doktorskiej w zaplanowanym czasie. Jedną z istotnych zmian było umożliwienie złożenia dysertacji w terminie do sześciu miesięcy po zakończeniu okresu formalnego kształcenia. Choć może się to wydawać techniczną korektą proceduralną, w praktyce stanowi ona realne wsparcie dla doktorantów, którzy często potrzebują dodatkowego czasu na finalizację projektów artystycznych wymagających logistyki, współpracy z instytucjami zewnętrznymi czy realizacji w przestrzeniach publicznych. Rozwiązanie to zostało już wielokrotnie wykorzystane, co dowodzi jego zasadności.

Należy z całą mocą podkreślić, że mimo wspomnianych trudności zewnętrznych, doktoranci Szkoły Doktorskiej wykazują się wysokim poziomem osiągnięć artystycznych – zarówno w kontekście krajowym, jak i międzynarodowym. Ich projekty są prezentowane w renomowanych instytucjach kultury, zdobywają nagrody i wyróżnienia, a także poddawane są krytycznej refleksji, co świadczy o ich dojrzałości artystycznej i intelektualnej. Taki poziom aktywności świadczy o skuteczności wsparcia merytorycznego oferowanego przez promotorów i wykładowców, a także o trafności przyjętego modelu kształcenia, który stawia na indywidualizację procesu i dostosowanie programu do potrzeb konkretnego doktoranta.

Jakość kształcenia jest systematycznie oceniana poprzez ankiety doktoranckie, które są archiwizowane i analizowane pod kątem zarówno zadowolenia uczestników programu, jak i identyfikacji potencjalnych obszarów do poprawy. Choć narzędzie to nie zastępuje pogłębionych ewaluacji jakości kształcenia, stanowi ważne źródło informacji zwrotnej, pozwalające na bieżąco reagować na potrzeby i postulaty środowiska doktorantów. Co istotne, dane te wskazują na generalnie pozytywną ocenę doświadczenia edukacyjnego w szkole doktorskiej.

Jednakże, mimo istnienia wielu elementów wspierających proces kształcenia, zidentyfikowano jeden istotny brak – mianowicie brak formalnego systemu monitorowania dalszych losów absolwentów. Obserwacje dotyczące ich kariery zawodowej są prowadzone jedynie nieformalnie, głównie na podstawie kontaktów osobistych, relacji środowiskowych i śledzenia aktywności w przestrzeni publicznej. O ile w środowisku artystycznym taka nieformalna obserwacja ma często większy zasięg i precyzję niż standardowe systemy statystyczne, to jednak brak systematycznego, cyklicznego i udokumentowanego monitoringu stanowi ograniczenie zarówno z perspektywy analizy efektywności kształcenia, jak i możliwości doskonalenia programu.

Warto przy tym zaznaczyć, że mimo braku pełnych danych, dostępne informacje jakościowe sugerują wysoką zatrudnialność absolwentów – zarówno w strukturach ASP w Gdańsku, jak i w innych uczelniach artystycznych, szczególnie w regionie Pomorza. Taki stan rzeczy świadczy o adekwatności kompetencji nabywanych w toku kształcenia do potrzeb rynku pracy, a także o pozytywnej opinii środowiska akademickiego na temat jakości kształcenia w gdańskiej ASP. Co więcej, część absolwentów angażuje się także w sektor kultury, tworząc galerie, fundacje, kolektywy artystyczne czy inicjatywy społeczne, co wskazuje na szerokie spektrum kompetencji rozwijanych podczas doktoratu – obejmujących zarówno działalność twórczą, jak i organizacyjną czy kuratorską.

Z perspektywy ekspertów oceniających program, działania podejmowane przez Szkołę można uznać za adekwatne i odpowiadające realnym wyzwaniom środowiska. Relatywnie niski odsetek uzyskanych stopni doktora nie wynika, jak wspomniano wcześniej, z niedostatków merytorycznych czy dydaktycznych, ale z czynników zewnętrznych, których zmiana wymaga rozwiązań systemowych – m.in. lepszego finansowania doktorantów, elastyczniejszego podejścia do łączenia pracy akademickiej z edukacją dokorską, czy wsparcia dla doktorantów w sytuacjach losowych. Na tle tych wyzwań działania Szkoły – takie jak indywidualizacja procesu dydaktycznego, elastyczne podejście do terminów oraz wsparcie w realizacji projektów artystycznych – należy ocenić jako rzetelne i świadome.

W związku z powyższym, rekomenduje się wprowadzenie sformalizowanego systemu monitoringu losów absolwentów, który pozwoliłby na gromadzenie danych w sposób cykliczny, uporządkowany i możliwy do analizy w kontekście strategicznego rozwoju programu kształcenia. System taki mógłby obejmować zarówno ankiety ewaluacyjne wysyłane po określonym czasie od ukończenia studiów, jak i współpracę z Biurem Karier czy jednostkami wspierającymi rozwój zawodowy, przy jednoczesnym poszanowaniu specyfiki artystycznej tożsamości absolwentów. Implementacja takiego narzędzia przyniosłaby wielowymiarowe korzyści – od poprawy planowania dydaktycznego, przez zwiększenie transparentności programu, aż po wzmocnienie pozycji ASP w Gdańsku jako uczelni prowadzącej skuteczne i odpowiedzialne kształcenie doktoranckie.

V. OPINIA KOŃCOWA I REKOMENDACJE

Weryfikacja raportu samooceny przedłożonego przez Szkołę Doktorską Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, w zestawieniu z informacjami pozyskanymi podczas wizytacji prowadzonej w placówce, pozwala zespołowi oceniającemu KEN na sformułowanie szeregu wniosków, które obrazują aktualny stan kształcenia na poziomie doktoranckim oraz wskazują kierunki dalszego rozwoju.

Przed wszystkim należy podkreślić, iż proces kształcenia realizowany w Szkole Doktorskiej ASP w Gdańsku spełnia wymagania przewidziane dla poziomu VIII Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Zespół oceniający, analizując poszczególne elementy funkcjonowania szkoły, w tym strukturę programową, zaplecze dydaktyczne oraz efektywność realizowanych działań naukowo-badawczych, stwierdził, że program kształcenia jest dobrze dostosowany do standardów obowiązujących na poziomie doktoranckim, zapewniając doktorantom niezbędne kompetencje merytoryczne oraz umiejętności badawcze wymagane na tym etapie kariery naukowej.

Równolegle z oceną procesu dydaktycznego, zespół zwrócił uwagę na kwestie związane z organizacją pracy szkoły doktorskiej, w tym na bardzo dobrą współpracę z samorządem doktorantów. Relacje te, oparte na dialogu i wzajemnym wsparciu, sprzyjają budowaniu sprzyjającej atmosfery do rozwoju naukowego i społecznego doktorantów. Wizytacja przebiegła w sposób kompleksowy, umożliwiając weryfikację zarówno dokumentacji formalnej, jak i faktycznych praktyk obowiązujących w placówce. Wszystkie te elementy zostały szczegółowo opisane i ocenione w raporcie.

W raporcie zespół oceniający wskazał uwagi dotyczące potencjalnych obszarów do usprawnień, traktując je jako rekomendacje, które mogą przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia i lepszego dostosowania działań do dynamicznie zmieniających się wymagań środowiska artystyczno-naukowego.

Zespół oceniający wyraża nadzieję, że Szkoła Doktorska rozważy zasadność proponowanych przez nas rozwiązań i zdecyduje się na ich wdrożenie, mając na uwadze ich potencjalny pozytywny wpływ na jakość procesu kształcenia młodej kadry naukowej. Wprowadzenie rekomendowanych zmian może przyczynić się do stworzenia jeszcze bardziej efektywnego środowiska akademickiego, które będzie sprzyjać rozwojowi innowacyjnych badań i budowaniu wysokich kompetencji doktorantów.

Podsumowując, zespół oceniający ocenia Szkołę Doktorską Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku oraz prowadzony przez nią proces rekrutacji i kształcenia doktorantów w sposób wysoce pozytywny. **Rekomendujemy, aby kolejna ewaluacja funkcjonowania Szkoły Doktorskiej została przeprowadzona po upływie sześciu lat, zgodnie z regulacjami zawartymi w artykule 259 punkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2024, poz. 1571 z późniejszymi zmianami).**

Dla zachowania maksymalnej czytelności oraz transparentności oceny, szczegółowe uwagi i oceny dotyczące poszczególnych kryteriów znajdują się w raporcie. Raport ten zawiera szczegółową analizę każdego aspektu funkcjonowania Szkoły Doktorskiej, w tym również komentarze do procesu rekrutacji, organizacji kształcenia, współpracy ze środowiskiem akademickim oraz samorządem doktorantów. Dzięki temu dokument ten stanowi nie tylko podstawę podjętych wniosków, ale również użyteczne narzędzie dla samej placówki do dalszego doskonalenia swojej działalności.

VI. OCENA I UZASADNIENIE

Ocena końcowa:
pozytywna

Uzasadnienie:

Zespół oceniający ocenia Szkołę Doktorską Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku oraz prowadzony przez nią proces rekrutacji i kształcenia doktorantów w sposób wysoce pozytywny. Dla zachowania maksymalnej czytelności oraz transparentności oceny, szczegółowe uwagi i oceny dotyczące poszczególnych kryteriów znajdują się w raporcie. Raport ten zawiera szczegółową analizę każdego aspektu funkcjonowania Szkoły Doktorskiej, w tym również komentarze do procesu rekrutacji, organizacji kształcenia, współpracy ze środowiskiem akademickim oraz samorządem doktorantów. Dzięki temu dokument ten stanowi nie tylko podstawę podjętych wniosków, ale również użyteczne narzędzie dla samej placówki do dalszego doskonalenia swojej działalności.

System Ewaluacji Szkół Doktorskich jest finansowany
ze środków Ministra Nauki

KEN

2023-2027

Minister
Nauki

OŚRODEK
PRZETWARZANIA
INFORMACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY